

O2 – Dobré príklady z praxe

L'udia a Voda MVO, Slovensko

e-mail : danka.kravcikova@gmail.com, tel.: + 421 908 322 135, www.ludiaavoda.sk

Názov projektu: RYBNÍK V OBCI
DÚBRAVA

Vykonávateľ projektu: Obec Dúbrava

Krajina: Slovensko/ Prešovský kraj

Kontakt: Obec Dúbrava,
<http://www.dubravaspis.sk>

Trvanie: 2011- 2012

Referencie:

http://www.ludiaavoda.sk/data/files/130_hovancik.pdf

<https://spis.korzar.sme.sk/c/8087329/dubravcania-mozu-nacerpat-energiu-v-rekreatnej-zone-pri-rybniku.html>

Popis projektu

Obec Dúbrava v Levočskom okrese na Spiši zrealizovala systém ochrany vôd prostredníctvom viac ako 200 prírode blízkych vodozádržných opatrení a na konci revitalizačných opatrení vybudovala obec rybník, ktorý je súčasťou komunitnej rekreačnej zóny. Na projekte pracovalo 27 miestnych nezamestnaných ľudí. Celkové náklady boli 120 tisíc €.

Cieľom bolo vylepšiť hydrológiu drobných vodných rokov v katastri obce a vybudovať rybník, ktorý zatraktívni prostredie pre miestnu oddychovú zónu.

Projekt bol podporený Vládnym Programom Revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí a krajiny aj s prínosom zapájania miestnej komunity do vytvárania infraštruktúry pre sieť atraktívnych zón cestovného ruchu s podporou lokálnej ekonomiky.

Lokalita patrí do vodozberného územia vodnej nádrže Ružín na rieke Hornád, ktorá je po niekoľko desaťročí zanášaná sedimentami z vodnej erózie počas intenzívnych dažďov. Toto je názorný príklad, ako je možné riešiť jednoduchým spôsobom prevenciu pred zanášaním vodných nádrží z eróznej činnosti.

Toto je jednoduché, finančne nenáročné riešenie z dôvodu, že každý kubík usadenín v priehrade podľa zákona o odpadoch je nebezpečným odpadom a náklady na jeho odstránenie v podmienkach Slovenska presahujú 40 €.

Vytvorenie jedného kubíka vodozadržného objemu predstavoval v čase realizácie (2011) 4 €. Z toho vyplýva, že vytváranie vodozadržných opatrení v poškodenej krajine zároveň slúži na zníženie erózných procesov v korytách riek a ukladanie sedimentov do nádrží a je až desaťnásobne ekonomicky efektívnejšie ako odstraňovanie naakumulovaného odpadu.

Tak ako priehrada Ružín, všetky priehrady na Slovensku trpia kumulovaním komunálneho odpadu v nádrži, pretože povodia sú nielen zanedbané a poškodzované, ale nachádza sa v nich aj veľa komunálneho odpadu, ktorý sa na povodňovej vlne splachuje do nádrží.

Budovaním podobných projektov, ako v obci Dúbrava v celom vodozbernom území, sa znižuje kumulácia povodňovej vody v korytách potokov, čím je kinetická energia slabšia a nedokáže transportovať nielen sedimenty do nádrže, ale aj znižuje riziká odnosu komunálneho odpadu do priehrady. Komunálny odpad tak ostáva v mieste vzniku a tým sú komunity povinné likvidovať odpad, tam kde vzniká.

Inovatívna myšlienka projektu spočíva v komplexnosti riešenia (ochrana pred povodňami, suchom, lokálna ekonomika, ochrana nádrží pred zanášaním sedimentami a odpadom).

Foto: Michal Kravčík